

Nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor

Att stoppa mäns våld mot kvinnor är en prioriterad fråga för Sveriges feministiska regering. Därför presenterar regeringen nu en nationell strategi för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor. Strategin inbegriper arbete mot hedersrelaterat våld och förtryck samt mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Den innehåller åtgärder som stärker skydd och stöd till våldsutsatta kvinnor, insatser mot våld i samkönade relationer samt åtgärder som motarbetar destruktiv maskulinitet och hederstänkande. Strategin sätter också fokus på mäns delaktighet och ansvar för att stoppa våldet.

Genom en långsiktig strategi och ett riktat åtgärdsprogram lägger regeringen grunden till ett mer målriktat och samordnat arbete mot mäns våld mot kvinnor. Särskilt angeläget är att utveckla våldsförebyggande insatser. Det arbetet ska nå alla grupper i samhället och utvecklas på flera arenor. Den nationella strategin ingår i regeringens jämställdhetspolitiska skrivelse till riksdagen (Skr. 2016/17:10). Strategin är tioårig och börjar gälla den 1 januari 2017.

Strategins fyra målsättningar

- Ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld.
- Förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn.
- Effektivare brottsbekämpning.
- Förbättrad kunskap och metodutveckling.

Strategin betonar särskilt förebyggande insatser och mäns delaktighet

Hittills har samhällets arbete tenderat att hantera våldets konsekvenser snarare än dess orsaker. Regeringens ambition är att genomföra ett perspektivskifte och fokusera på att förebygga våldet. Det kräver effektiva åtgärder för att förhindra både att våld utövas och att våld upprepas. Det behövs också ett bredare och mer konstruktivt engagemang av män och pojkar än tidigare och en uppgörelse med normer som rättfärdigar våld, köp av sexuella tjänster och andra begränsningar av kvinnors och flickors handlingsutrymme och livsval.

Det finns stora utmaningar vad gäller mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt i arbetet mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål. Samhället ska bli bättre på att upptäcka våld och kunskapen om våldets utbredning och fungerande arbetssätt behöver öka. Arbetet mot våld måste vara väl samordnat mellan berörda aktörer på samtliga nivåer. Styrning, samordning och uppföljning av arbetet mot mäns våld mot kvinnor ska därför stärkas.

Långsiktigt åtgärdsprogram för ett målinriktat, samordnat och effektivt arbete

Som en del i genomförandet av strategin avsätter regeringen 600 miljoner kronor till ett åtgärdsprogram med nya insatser under perioden 2017–2020, utöver drygt 300 miljoner kronor i utvecklingsmedel till kommuner och landsting. Länsstyrelsernas roll som regionala samordnare kommer att förtydligas. På sikt ska den jämställdhetsmyndighet som regeringen kommer att inrätta ges ett övergripande ansvar för arbetet mot mäns våld mot kvinnor. Inom ramen för åtgärdsprogrammet avser regeringen att exempelvis:

För *ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld*

- stödja utvecklingen och spridningen av universellt våldspreventivt arbete med målsättningen att nå alla unga,
- genomföra en granskning av skolans sex- och samlevnadsundervisning,
- motverka efterfrågan av köp av sexuella tjänster,
- stärka professionellt behandlingsarbete med män som har utövat våld och utreda kommunernas förutsättningar att tidigt arbeta med våldsutövare samt
- ytterligare stärka återfallsförebyggande arbete gentemot dömda våldsutövare, såväl inom Kriminalvården som med andra berörda aktörer.

För *förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn*

- ge fortbildning till yrkesverksamma inom bland annat socialtjänst och hälso- och sjukvården samt rutiner kring att fråga om våldsutsatthet,
- stärka skydd av och stöd till barn som bevittnat eller utsatts för våld,
- stärka kompetensen kring hedersrelaterat våld och förtryck,
- fortsatt utveckling av kunskapsstöd om prostitution riktat mot hälso- och sjukvården samt socialtjänsten.

För *effektivare brottsbekämpning*

- utveckla polisens metoder och arbetssätt för att förebygga upprepat våld,
- utvärdera 2014 års lagändringar om tvångsäktenskap och barnäkenskap,
- förebygga hot och kränkningar på nätet.

För *förbättrad kunskap och metodutveckling*

- kartlägga omfattningen av hedersrelaterat våld och förtryck,
- utveckla nationell statistik över insatser inom socialtjänsten och hälso- och sjukvården, samt ge kommuner vägledning för att beräkna kostnaden av våld,
- stärka kunskap om verkningsfullt våldsförebyggande arbete,
- ändra i examensbeskrivningarna i högskoleförordningen så att kunskap om mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer ingår i utbildningar för särskilt relevanta yrkesgrupper,
- avsätta medel för kompetensutveckling för relevanta yrkesgrupper.

Omfattande satsning sedan regeringens tillträde 2014

Regeringen har sedan tillträdet fattat beslut om en lång rad åtgärder för att motverka mäns våld mot kvinnor och våld i nära relationer, vilket redovisas på www.regeringen.se

Bland annat har regeringen gett ett ökat stöd åt lokala kvinnojourer 2015-2019 om totalt 425 miljoner kronor. Dessutom har regeringen beslutat eller på annat sätt vidtagit drygt 20 åtgärder som direkt kopplar till förslag från Nationella samordnaren mot våld i nära relationer.

